

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători - Țurcan Anatolie, Catan Liliana, Guzun Ion, Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, de către avocații Cerga Ion și Avornic Gheorghe în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

Gurschii Maxim XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.08.2018- 16.10.2019;

Instanța de apel: 12.05.2020- 08.10.2021;

Instanța de recurs: 13.06.2022– 14.03.2023.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 16 octombrie 2019, Gurschii Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul circulației de droguri, etnobotanice sau a analogilor acestora pe un termen de 4 ani.

Potrivit art.90 Cod penal s-a suspendat executarea pedepsei aplicate, pe un termen de probațiune de 3 ani.

S-a respins cerința procurorului de încasare de la Gurschii Maxim în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 3 360 lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Gurschii Maxim în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, fiind învinuit în aceea că, inculpatul, aproximativ în perioada anului 2017-01 martie 2018, urmărind scopul comiterii circulației ilegale de droguri, acționând de comun acord cu Negriev Gleb, a procurat, păstrat, transportat și distribuit droguri, în proporții deosebit de mari, pe teritoriul municipiului Chișinău.

În scopul realizării intențiilor sale infracționale, Gurschii Maxim procura droguri de tip marijuană de la persoane neidentificate, pe care ulterior le transmitea lui Negriev Gleb, care la rândul său înstrăina ilegal acele droguri diferitor consumatori, inclusiv și lui Demianic Mihail.

Astfel, aproximativ în anul 2017, data exactă nu a putut fi posibil de stabilit, Gurschii Maxim, aflându-se pe strada Miorița la intersecție cu șoseaua Hîncești din

municipiul Chișinău, i-a înstrăinat lui Negriev Gleb o anumită cantitate de drog de tip marijuană, din care ultimul tot atunci i-a înstrăinat lui Demianic Mihail aproximativ 10 grame de marijuană, la prețul de 150 lei pentru un gram.

Continuându-și acțiunile infracționale, Gurschii Maxim pe 01 martie 2018, în jurul orei 15:00, a fost reținut în preajma imobilului din municipiul Chișinău, strada Ialoveni 13, unde locuiește Negriev Gleb, având asupra sa drog de tip marijuană, pe care intenționa să i-o transmită ultimului pentru realizare.

Pe 27 februarie 2018, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Negriev Gleb, pe adresa municipiul Chișinău, strada Ialoveni 13, au fost depistate și ridicate 9 borcane în care se aflau vârfuri de plantă uscată cu miros specific, care conform raportului de expertiză nr. XXXXX, din 24 aprilie 2018, reprezintă marijuană, în cantitate de 784, 69 grame.

Conform raportului de expertiză nr. XXXXX, din 22 martie 2018, în rezultatul percheziției corporale a lui Gurschii Maxim din 01 martie 2018, care se afla lângă imobilul din municipiul Chișinău, strada Ialoveni 13, asupra sa a fost depistată o masă vegetală culoare verde-cafenie cu miros specific, care reprezintă marijuană, ce se atribuie la substanțe stupefiante, având cantitatea totală de 497, 32 grame.

Astfel, au fost depistate și ridicate substanțe stupefiante de marijuană constituind în total 1 282, 01 grame, iar cantitatea menționată, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, constituie proporții deosebit de mari, totodată, conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 5 octombrie 2004, această substanță nu este utilizată în scopuri medicinale.

Pe baza stării de fapt expuse, acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal – *circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane, cu utilizarea drogurilor sau a analogilor acestora a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții deosebit de mari.*

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gurschii Maxim să fie recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul circulației de droguri, etnobotanice sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

A încasa în beneficiul statului de la Gurschii Maxim suma de 3 360 lei ce constituie cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare.

În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că, în scopul demonstrării vinovăției inculpatului Gurschii Maxim în comiterea de către acesta a infracțiunii incriminate, precum și stabilirea adevărului pe acest caz, în cadrul urmăririi penale au fost acumulate probe suficiente pentru a-1 acuza de faptele expuse, probe care ulterior au fost examinate și cercetate în cadrul ședinței de judecată publice, în care și-au găsit confirmare și urmau a fi apreciate de către instanța de judecată ca incontestabile și puse la baza unei sentințe de condamnare potrivit art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal.

Cu toate că, în sentința se face trimitere și s-a luat în calcul probele examinate supra, în final instanța nu a luat în considerație cantitatea totală de droguri depistată și anume - 1 282, 01 grame, ce constituie proporții deosebit de mari, dar numai cantitatea ridicată în cadrul percheziției corporale din 01 martie 2018- 497, 32 grame,

ce constituie proporții mari.

Reieșind din probele examinate circumstanțele reale ale cauzei, instanța de judecată urma să stabilească identificarea normei juridico-penale care prevede fapta prejudiciabilă săvârșită, constatarea corespunderii semnelor calificative cu semnele componente infracțiunii prevăzute de norma penală, or, art.113 Cod penal prevede că, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

3.1. Avocații Avornic Gheorghe și Cerga Ion în numele inculpatului, au atacat cu apel sentința, solicitând, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Gurschii Maxim să fie achitat.

În motivarea apelului s-a indicat că, sentința instanței de fond este una formală și neîntemeiată, emisă contrar prevederilor art.art.8 alin.(2), (3); 24 pct. 1), 2) și 3); 26 pct. 2); 27 alin.(1) pct. 2), 3) și 4); 385 Cod de procedură penală, precum și partea descriptivă este contradictorie cu concluzia emisă.

În susținerea condamnării, instanța a evidențiat în calitate de probă procesul-verbal de percheziție la domiciliul lui Negriev Andrei din 27 februarie 2018, cu toate că, obiectul infracțiunii imputate și anume - 784, 69 grame de marijuana, a fost exclus din incriminarea vinovatului, conform sentinței de condamnare.

Totodată, instanța de fond nu a stabilit cu certitudine unele probe concludente ce ar demonstra vreo tangență dintre acțiunile condamnatului vizavi de substanța în masă de 784, 69 grame de marijuana, depistată la domiciliul, proprietatea privată a martorului Negriev Andrei din orașul Chișinău, strada Ialoveni 13.

Martorul Negriev Andrei a declarat instanței că, substanța interzisă aparține feciorului său, iar el personal a fost condamnat penal pentru păstrarea substanței în masă de 784, 69 grame de marijuana.

Raportul de expertiză nr. XXXXX, din 25 aprilie 2018, la fel nu are nici o tangență cu soluția de condamnare potrivit lit. b), f) alin.(3) art.217¹ Cod penal.

Obiectul infracțiunii - 784,69 grame de marijuana nu a fost demonstrat ca element al infracțiunii pentru care a fost dispusă condamnarea inculpatului.

Cu referire la procesul-verbal de percheziție corporală din 01 martie 2018, efectuată în privința inculpatului, contrar prevederilor art.art.24 alin.(2) pct. 3), 26 pct. 2), 27 Cod de procedură penală, dar și celor din art.6 alin.(1) CEDO, prin ignorarea de a se expune asupra probelor și argumentelor apărării, instanța s-a manifestat în favoarea acuzării și nu în interesele legii, propria convingere a instanței de fond fiind bazată exclusiv pe probele acuzării.

Probele prezentate de către apărători, privind ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală în momentul reținerii (tratament inuman admis în privința condamnatului, lipsa respectării procedurii de reținere și efectuării percheziției corporale a persoanei, existența unor acte procesual-penale duble, nimicirea actului procesual-penal: video înregistrarea reținerii condamnatului) au fost total ignorate.

Totodată, *apărătorii Cerga Ion și Avornic Gheorghe (pct.23 din apelul declarat, f.d.59-60) vol. IV), au invocat argumentul că, au fost admise elementele unei provocări...*

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2021, apelurile declarate de procuror și avocați au fost admise parțial, inclusiv din oficiu potrivit art.409 Cod de procedură penală, casată total sentința și încheierea de corectare a erorilor din 16 iulie 2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Gurschii Maxim XXXXX, s-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală a acestuia din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul statului a sumei de 3 360 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Cod de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a constatat și încadrat greșit fapta comisă de către Gurschii Maxim contrar încadrării juridice ce urma a fi stabilită.

Astfel, analizând declarațiile martorilor Demianic Mihail, Cernolev Viorel, Negriev Andrei, Puțuntica Gheorghe, Negriev Gleb, Iașciuc Tatiana, Gurscaia Zinaida, procesul-verbal de percheziție din 27 februarie 2018, raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX, din 25 aprilie 2018, procesul-verbal de percheziție corporală din 01 martie 2018, încheierea judecătorei Chișinău, sediul Centru din 15 martie 2018, raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX, din 22 martie 2018, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 05 aprilie 2018, procesul-verbal de examinare din 09 iulie 2018, informația oferită de Î.S. „Calea Ferată Moldova”, procesul-verbal de confruntare din 25 iulie 2018, corpurile delictive și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, instanța de apel a constatat cu certitudine că, acțiunile inculpatului au fost incorect încadrate juridic de către acuzatorul de stat în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, iar ulterior prima instanță incorect a ajuns la concluzia de a recalifica acțiunile inculpatului în baza art.217¹ alin.(3) lit. b) și f) Cod penal, deoarece, acțiunile acestuia se încadrează în baza art.217 alin.(2) Cod penal - *păstrarea și transportarea drogurilor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

La fel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia precum că, păstrarea drogurilor a fost comisă cu scop de înstrăinare, or, scopul de înstrăinare nu a fost demonstrat de către partea acuzării.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul în momentul reținerii deținea la el marijuană uscată în cantitate de 497, 32 grame.

Potrivit listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.79 din 23 ianuarie 2006 privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cantitățile de la 2 grame până la 500 grame constituie cantități mari.

Acest fapt este probat prin procesul-verbal de percheziție din 01 martie 2018 și raportul de expertiză nr. XXXXX, din 22 martie 2018.

Alte probe directe, ce ar confirma faptul că, anterior anume de la inculpat au mai fost procurate substanțe narcotice și că substanțele narcotice depistate la domiciliul lui Negriev Gleb au fost procurate anume de la inculpat, nu au fost prezentate.

Totodată, instanța de apel a reținut că, din materialele dosarului și din probele prezentate de partea acuzării, cercetate în ședința de judecată, nu rezultă că inculpatul

ar fi avut scopul de a înstrăina drogurile.

Astfel, înstrăinarea ilegală de plante care conțin droguri sau etnobotanice ori de droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană. Intenția de a înstrăina substanțele menționate reprezintă dorința, planul unei persoane care declanșează acțiuni în acest sens, cum ar fi: procurarea, prepararea, păstrarea, transportarea acestora, plasarea într-un ambalaj comod pentru înstrăinare sau încheierea unei înțelegeri corespunzătoare cu consumatorul etc.

La caz, nu a fost prezentată de către partea acuzării nici o probă care ar demonstra că Gurschii Maxim păstra, transporta drogurile cu scop de înstrăinare și nu a fost confirmată intenția de înstrăinare.

Ce ține de argumentele invocate de apărare privind achitarea inculpatului, instanța de apel le-a considerat ca fiind neîntemeiate, or, potrivit constatărilor reținute supra s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal - *procurarea, păstrarea și transportarea drogurilor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale invocă precum că, instanțele eronat au stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunii comise, s-a făcut o apreciere unilaterală a probelor prezentate, ca rezultat nefondat a fost reîncadrată fapta.

Astfel, instanța de apel nu a analizat cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor și respectiv eronat a recalificat acțiunile inculpatului din prevederile art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal în art.217 alin.(2) Cod penal.

Instanța de apel neîntemeiat a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor Demianic Mihail, Cernolev Viorel, Negriev Andrei, Puțuntica Gheorghe și Negriev Gleb, care unanim au declarat asupra implicării lui Gurschii Maxim la comercializarea substanțelor narcotice. Mai mult, declarațiile ultimilor sunt în coroborare cu celelalte probe materiale care au fost administrate și examinate în cadrul respectivei cauze penale, or, instanța de apel urma să se expună în mod obligatoriu asupra tuturor circumstanțelor invocate de către participanți în apel.

Consideră acuzarea că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a fost efectuată o analiză amplă a fiecărei probe prezentate de acuzare, sub aspectul pertinentei, utilității și coroborării acestora.

Astfel, reieșind din declarațiile martorilor audiați, rezultă că, aceste declarații coroborează între ele și indică nemijlocit la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal.

Analizând motivarea descrisă în decizie, acuzarea consideră aceasta ca o soluție de nerezolvare a fondului apelului, care condiționează necesitatea casării totale a deciziei instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a clarificat circumstanțele relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul cuvenit, în legătură cu ce, o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată.

5.1. Avocatul Cerga Ion în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale, avocatul menționează că, obiectul infracțiunii și anume cele 784, 69 grame de marijuana, nu a fost demonstrat ca element al infracțiunii pentru care a fost dispusă condamnarea inculpatului.

Probele acuzării au avut pentru instanța de fond o putere probantă dinaintea stabilită, or, instanțele nici nu au încercat să respingă argumentele invocate și probele prezentate de către apărare.

La fel, lipsesc amprente ce ar aparține inculpatului pe ambalajul în care presupus se aflau substanțe narcotice.

Totodată, evidențiază că, autorizarea acțiunilor au avut loc pe 01 martie 2018, însă acestea au fost efectuate doar pe 15 martie 2018, pe când potrivit art.125 alin.(3) Cod de procedură penală, organul urma să prezinte materialele în termen de 24 ore.

La fel, judecătorul de instrucție, instanța de fond și apărarea la momentul examinării din 15 martie 2018 nu au dispus de probe ce ar confirma procesul-verbal al reținerii. Acuzarea nu a prezentat instanțelor de judecată corpul delict: 497, 32 grame presupus de substanță interzisă, pentru care inculpatul a fost condamnat.

Respectiv, contrar prevederilor alin.(1) art.389 Cod de procedură penală, instanța a stabilit vinovăția inculpatului prin ansamblu de probe ale acuzării, fără a motiva respingerea argumentelor apărării.

Într-o altă ordine de idei, contrar prevederilor art.19 alin.(3) Cod de procedură penală, acuzarea nu a verificat minuțios versiunea expusă de către inculpat în cadrul urmăririi penale, iar în cadrul cercetării judecătorești nu s-a evaluat circumstanța cu referire la provocarea unei infracțiuni și existența unei amprente pe ambalajul cu substanța interzisă, care nu aparține acestuia.

Cu referire la reținerea inculpatului, apărarea a adus o probă certă și fermă prin care este evident că, organul de urmărire penală, la acest act procesul-penal a admis o încălcare gravă: efectuând înregistrarea video a reținerii inculpatului, nu a anexat proba la materialele cauzei, folosind-o în secvențele video alese doar pentru inducerea în eroare a societății, astfel nimicind o probă importantă.

Faptul dispariției și nimicirii înregistrării video este confirmat prin răspunsul nr.34/18/4-4539 din 02 mai 2019 dat de către organul de urmărire penală în adresa apărării și anexat la materialele cauzei penale.

Prin urmare, apărarea consideră că, în privința inculpatului au fost admise elementele unei provocări de infracțiune prin manipularea cu probele dobândite, care în parte au fost obținute în mod ilegal, iar altele au fost nimicite fără a fi prezentate procurorului sau judecătorului de instrucție.

În acest context, consideră că, instanța de apel nu și-a motivat soluția, nu a dat apreciere juridică tuturor circumstanțelor invocate de petiționar or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile.

5.2. Avocatul Avornic Gheorghe în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și achitarea inculpatului.

În motivarea cerințelor sale, avocatul indică precum că, instanța de fond cât și instanța de apel nu s-au pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în ultimul cuvânt, în pledoaria avocaților și în apel, dar au admis o eroare gravă de fapt și de drept, care a afectat soluția instanței.

Menționează că, în ședințele de judecată, în explicațiile scrise anexate, în dezbaterile judiciare cât și în susținerile verbale, partea apărării a invocat o serie de argumente în favoarea înlăturării răspunderii penale în privința inculpatului, care,

după cum rezultă din decizia instanței de apel, nici nu au fost supuse examinării, or, acest fapt reprezintă o violare a art.6 din CEDO dat fiind faptul că apelantului nu i-a fost oferit de către instanța de apel un răspuns la toate argumentele invocate, respectiv acestea au fost respinse arbitrar, chiar dacă a fost încetat procesul penal.

Speța dată este un caz clasic de provocare cu interes cupidand organizat de un colaborator de poliție privind sursa din care a fost aflat despre presupusul flagrant, ce nu poate fi acceptat din motivul lipsei respectării cu referire la documentarea acțiunii procesual-penale, fiind și unul din martorii principali ai acuzării.

Aceiași colaborator de poliție a organizat un șir întreg de presiuni psihice și fizice față de inculpat pe tot parcursul urmăririi penale și anume: aplicarea violenței fizice, neacordarea unui interpret în momentul reținerii și efectuării percheziției corporale din 01 martie 2018; participarea la actul procesual-penal a persoanelor ce nu făceau parte din grupul operativ; nimicirea înregistrării video a reținerii și percheziției corporale din 01 martie 2018, fapt inexplicabil în condițiile legii procesual-penale.

Principalul martor al acuzării Demianic, care chipurile este complice pe această infracțiune din motive necunoscute pe art.217¹ alin.(4) Cod penal, eliberat de sub strajă și fiind până în prezent la libertate, a recunoscut că, cu inculpatul a făcut cunoștință în timpul carantinei din Penitenciarul nr.13, fiind plasat în aceeași celulă, moment foarte important și categoric interzis de legislația în vigoare, unde și a aflat că sunt deținuți pentru aceeași învinuire.

La fel, la confruntarea din 25 iulie 2018, martorul Demianic a recunoscut că, nu poate cu certitudine să declare că îl cunoștea pe inculpat până la reținerea pe aceeași cauză penală, fapt confirmat și în ședința de judecată.

Totodată, cunoscând că martorul Demianic a fost atras la răspunderea penală pe aceeași cauză penală, iar ulterior episodul acestuia a fost disjuns și examinat de o altă instanță de judecată, este evidentă manipularea din partea acuzării, fapt neadmis prin practica CEDO.

Apărarea consideră că, sarcina probării stă în obligația instituțiilor oficiale ale statului în baza principiului prezumpției nevinovăției și nu invers. Cu toate acestea apărarea a prezentat un grup impunător de probe care dovedesc nevinovăția inculpatului, precum:

- obiectul infracțiunii, potrivit rechizitoriului, a constituit drogurile depistate în masă de 784, 69 grame de marijuană și 497, 32 grame de marijuană, în total 1 282, 01 grame: nu există probe care ar confirma legătura dintre acest gramaj iar expertizele s-au petrecut cu grave abateri de la cerințele legislației, fiind prezentate numai peste trei săptămâni la insistența apărării;

- obiectul infracțiunii - 784, 69 grame de marijuană nu a fost demonstrat ca element al infracțiunii pentru care a fost dispusă condamnarea lui Maxim Gurschii;

- probele prezentate de către apărători, privind ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală în momentul reținerii au fost total ignorate la emiterea soluției în prezentul caz;

- instanțele nu s-au expus în sensul prevederilor art.29 alin.(4) Cod de procedură penală, fapt ce a viciat soluția judecătorească;

- organul de urmărire penală nu a întreprins măsuri privind identificarea persoanei după amprenta depistată de către expert, folosind cel puțin baza de date aflată la dispoziția organelor de drept, astfel dând dovadă de o anchetă insuficientă.

Superficial a fost verificată poziția inculpatului referitor la persoana care a

transmis geanta cu așa numitele droguri, chiar dacă, mama inculpatului a insistat să meargă la gara feroviară pentru al reține, iar organul de urmărire penală a efectuat percheziții la domiciliu unde nu a fost depistate careva probe și la garajul acesteia, care nici nu a fost documentate.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe inculpatul și avocații săi Cerga Ion și Avornic Gheorghe, solicitând respingerea recursului procurorului, admiterea recursurilor avocaților, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

7. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din sumarul recursurilor declarate, se constată că autorii le întemeiază pe temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate de recurenți și temeiurilor de casare nominalizate de acesta, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

În primul rând, instanța de recurs se va referi la faptul că atât instanța de fond, prin recalificarea acțiunilor inculpatului din art.217¹ alin.(4) lit. d) în art. 217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal cât și instanța de apel, prin recalificarea acțiunilor din art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal în art.217 alin.(2) Cod penal, nu au oferit o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care în opinia acuzatorului confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Verificând criticile expuse de procuror în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanțele inferioare nu au judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată, în partea reîncadrării acțiunilor inculpatului în raport cu

cumulul de probe administrat la caz.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii fără o analiză esențială a probelor, care în opinia părții acuzării confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal– circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane, cu utilizarea drogurilor sau a analogilor acestora a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă, în proporții deosebit de mari.

În vederea statuării asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul că, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferită judecătii în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză a deciziei instanței de apel, prin prisma celor invocate pentru a fi verificate la acea etapă de control judiciar, se deduce că- aceasta nu cuprinde relevarea unor considerente suficient argumentate, în vederea respingerii probatoriului pus la baza înaintării învinuirii inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, ținând cont de toate probele administrate la caz, inclusiv la etapa cercetării judecătorești.

Prin urmare, se reține că încadrarea juridică a faptei este crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art.6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

La fel, în urma lecturării deciziei, se reține că, dispunând casarea sentinței și recalificarea faptei în baza art.217 alin.(2) Cod penal, instanța de apel și-a motivat decizia apreciind probele doar într-un mod unilateral, fără a se expune asupra motivelor invocate în apelurile declarate.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecătii, dispozițiilor legale

incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului.

Conform jurisprudenței CtEDO, în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

În al doilea rând, Colegiul penal lărgit menționează că, instanțele inferioare atunci când au constatat lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmau să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

În acest sens, se are în vedere că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă- din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de acesta se încadrează în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută altă calificare în sarcina inculpatului, ce la caz nu se regăsește.

Astfel, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Sub acest aspect, reieșind din declarațiile martorilor audiați: Negriev Gleb, Demianic Mihail, Negriev Andrei, Puțuntica Gheorghe, Cernolev Viorel, precum și din celelalte probe și materiale administrate și examinate la respectiva cauză penală, conchidem că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel de către acuzare, nu a efectuat o analiză amplă a fiecărei probe prezentate de acuzare, sub aspectul pertinentei, utilității și coroborării acestora.

Martorul Negriev Gleb în mod direct a indicat că, drogurile depistate în cadrul percheziției la domiciliul său, în cantitate de 784, 69 grame, au fost procurate anume de la Gurschii Maxim. Mai mult, Negriev Gleb a declarat că procura droguri de la Gurschii Maxim în cantități mari din anul 2014 până în 2017. Negriev Gleb nu a comunicat să fi procurat și de la alte persoane careva droguri.

Astfel, instanța de apel nu a efectuat în decizia emisă o analiză amplă acestor declarații, limitându-se a se expune doar la faptul că le apreciază critic.

Declarațiile lui Negriev Gleb sunt în coroborare și cu declarațiile martorului Negriev Andrei, care a confirmat că - fiul său procura marfa, adică marijuană, de la o persoană pe nume Maxim. La fel, acestea sunt în coroborare și cu declarațiile martorului Demianic Mihail, care l-a recunoscut pe Gurschii Maxim, ca persoana de la care Negriev Gleb procura marijuană în proporții mari.

Ignorând să dea o apreciere obiectivă probatoriului, instanța de apel în mod subiectiv s-a bazat unilateral doar pe declarațiile inculpatului Gurschii Maxim, de nerecunoaștere de către acesta a vinovăției, neexpunându-se asupra tuturor motivelor invocate de către acuzare în apel, ignorând să se expună pe motivele respective și să facă o analiză amplă a probelor prezentate.

În al treilea rând, Colegiul penal lărgit menționează că, temeiurile invocate de către avocații Cerga Ion și Avornic Gheorghe în numele inculpatului, în baza art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, la fel urmau a fi analizate concret și detaliat, or, în mod obligatoriu necesită *să se dea răspuns la versiunile de apărare* – pentru a demonstra că părțile în proces au fost nu doar auzite, dar și să asigurat accesul real al părților la înfăptuirea justiției.

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel urma să ia în considerație și cantitățile de droguri incriminate ca fiind realizate de către Gurschii Maxim, or, din declarațiile martorului Negriev Gleb, rezultă că ultimul procura droguri de la Gurschii Maxim în cantități mari, iar ultima dată a procurat marijuana la suma de 120 000 lei. Drogurile depistate în cadrul percheziției la domiciliul lui Negriev Gleb, în cantitate de 784, 69 grame au fost procurate de ultimul de la Gurschii Maxim.

Totodată, cantitatea depistată la Gurschii Maxim și anume 497, 32 grame, de asemenea urma să fie realizată lui Negriev Gleb.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit reține că, nu a fost dată o analiză cu respectarea cerințelor art.101 Cod de procedură penală și nu a fost respinsă *in concreto* acuzarea că, Gurschii Maxim ar fi realizat lui Negriev Gleb o cantitate de marijuana cu un gramaj total de 1 282, 01 grame.

Deși în decizia sa a făcut trimitere și a luat în calcul probele prezentate, instanța de apel nu a luat în considerație că, cantitatea de droguri depistată și ridicată constituia în total - 1 282, 01 grame, însă a recunoscut dovedită doar cantitatea ridicată în cadrul percheziției corporale din 01 martie 2018, adică - 497, 32 grame.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea de marijuana cu un gramaj de 1 282, 01 grame depistată în urma perchezițiilor efectuate constituie proporții deosebit de mari, iar conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 5 octombrie 2004, această substanță nu este utilizată în scopuri medicinale.

Contrar prevederilor procesual-penale, instanța de apel a decis admiterea apelului declarat de procuror, însă nicidecum nu și-a motivat o astfel de soluție, deși, în apel se solicită încadrarea acțiunilor lui Gurschii Maxim în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art.217 alin.(2) Cod penal.

Mai mult, în decizie (pct.5 f.d.126 vol. IV), instanța de apel în mod tacit trece cu vederea argumentele referitoare la existența „[...] unei provocări de infracțiune” (f.d.59-60 vol. IV) și nici nu se expune asupra acestor argumente în motivare.

Colegiul penal lărgit statuează că, în cazul adoptării soluției de admitere a recursului declarat de către procuror și dispunerii rejudecării cauzei, în vederea asigurării în egală măsură a drepturilor la un proces echitabil și efectiv, urmează a fi admise și recursurile declarate de către apărători în numele inculpatului, din raționamentul că, la examinarea apelului se declanșează o continuitate a examinării cauzei în fond, cu posibilitatea de a da o nouă apreciere a probelor și a administra noi probe care ar putea duce la o altă soluție, decât cea luată prin decizia anterioară.

7.1. Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției

adoptate, ceea ce este incident cazului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite s-a dat o încadrare juridică greșită, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale, la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs ordinar conchide de a admite recursurile ordinare declarate la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

Așadar, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă CEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, de către avocații Cerga Ion și Avornic Gheorghe în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Gurschii Maxim XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral pe 14 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Catan Liliana

Guzun Ion

Plămădeală Ghenadie